

Nr. 11/2011
ISSN 1503-8017
KLIMA
Oslo, 01.12.2011

Været i Norge Klimatologisk månedsoversikt November 2011

Knut Iden, Ketil Isaksen, Stein Kristiansen, Jostein Mamen, Hanna Szewczyk-Bartnicka

Storm på Jæren 27. november. Foto: Einar Egeland.

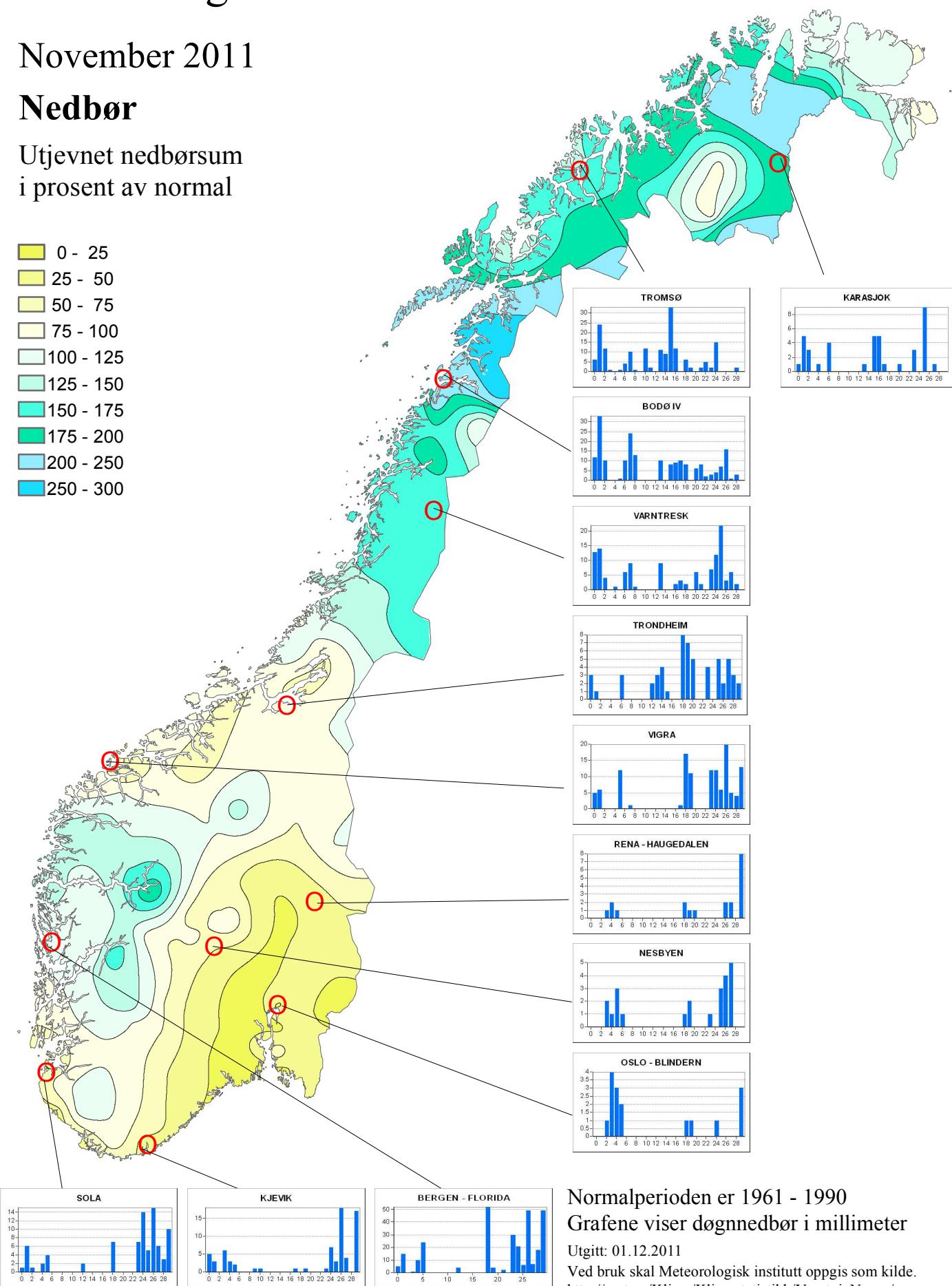
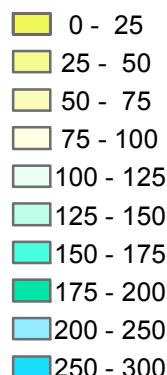
Månedstemperaturen for Norge som helhet er den høyeste som er registrert for november med 4,6 °C over normalen. Agder, Trøndelag og Nord-Norge fikk sin varmeste november, mens måneden på Østlandet og Vestlandet var den nest varmeste. Månedstemperaturen på Svinøy fyr er den høyeste som er registrert i Norge i november siden målingene startet i 1867. I Hordaland og Troms ble det satt ny fylkesrekord for maksimumstemperatur og en rekke andre stasjoner satt også ny rekord for november. Basert på observasjoner fra værstasjonene var månedsnedbøren for Norge 105 % av normalen. For Nord-Norge som helhet er månedsnedbøren 170 %. På Jan Mayen er årets november den våteste som er registrert siden målingene startet der i 1908.

Klimatologisk månedsoversikt

November 2011

Nedbør

Utjevnet nedbørsum
i prosent av normal

Normalperioden er 1961 - 1990
Grafene viser døgnnedbør i millimeter

Utgitt: 01.12.2011

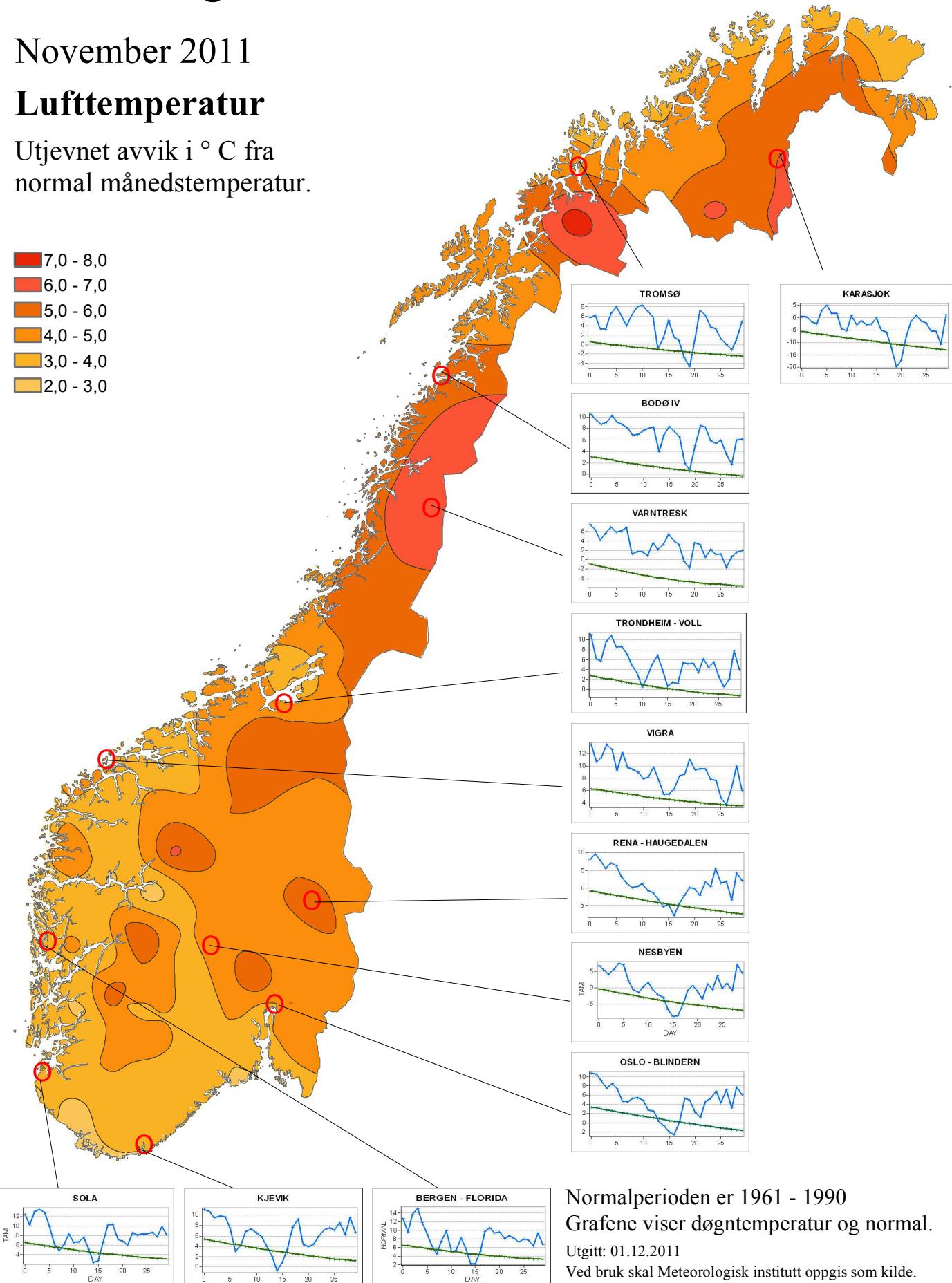
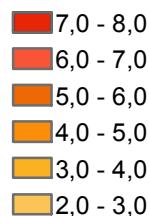
Ved bruk skal Meteorologisk institutt oppgis som kilde.
http://met.no/Klima/Klimastatistikk/Varet_i_Norge/

Klimatologisk månedsoversikt

November 2011

Lufttemperatur

Utjevnet avvik i ° C fra
normal månedstemperatur.

Været i Norge - november 2011

Månedstemperaturen for Norge som helhet er den høyeste som er registrert for november med 4,6 °C over normalen. Agder, Trøndelag og Nord-Norge fikk sin varmeste november, mens måneden på Østlandet og Vestlandet var den nest varmeste. Månedstemperaturen på Svinøy fyr er den høyeste som er registrert i Norge i november siden målingene startet i 1867. I Hordaland og Troms ble det satt ny fylkesrekord for maksimumstemperatur og en rekke andre stasjoner satt også ny rekord for november. Basert på observasjoner fra værstasjonene var månedsnedbøren for Norge 105 % av normalen. For Nord-Norge som helhet er månedsnedbøren 170 %. På Jan Mayen er årets november den våteste som er registrert siden målingene startet der i 1908.

Lufttemperatur

Månedstemperaturen for Norge som helhet var 4,6 °C *høyere* enn normalen. Siden 1900 er dette den varmeste november som er registrert for landet som helhet. Forrige rekord var fra 2000 med 4,0 °C over. Hele landet lå betydelig over normalen. De tre landsdelene Agder (3,6 °C over), Trøndelag (5,0 °C over) og Nord-Norge (5,3 °C over) satt ny rekord for november. For Nord-Norge ligger årets november hele 0,9 °C over forrige rekord fra 1967. For Østlandet (4,4 °C over) og Vestlandet (3,8 °C over) er årets november den nest varmeste, bare overgått av 2000, som hadde hhv. 4,9 °C og 4,0 °C over normalen. For dette datasettet er det utarbeidet en serie tilbake til 1900. Størst positivt temperaturavvik blant værstasjonene fikk Bardufoss i Troms med 7,3 °C over normalen etterfulgt av Juvvasshøe (1894 m o.h.) i Jotunheimen med 7,0 °C over. For enkelte stasjoner med lengre serier helt tilbake til da Meteorologisk institutt startet målingene i 1867, er årets november også den varmeste. Utsira fyr fikk 8,7 °C (2,8 °C over). Forrige rekord var fra 2006 med en månedstemperatur på 8,5 grader °C. Over 60 værstasjoner satte ny rekord for høy månedstemperatur i november (se egen liste).

Høyest var månedstemperaturen langs kysten av Møre og Romsdal og Sogn og Fjordane. Svinøy fyr var varmest med 9,8 °C (4,1 °C over normalen), etterfulgt av Kråkenes og Ytterøyane fyr, begge med 9,4 °C (hhv. 3,9 °C og 3,6 °C over normalen). Månedstemperaturen på Svinøy fyr er den høyeste som er registrert i Norge i november siden målingene startet i 1867. Forrige norgesrekord hadde Lindesnes fyr med 9,2 °C, satt i 2006. Laveste månedstemperatur kom på Finnmarksvidda. Både Suolovuopmi - Lulit, Sihccajavri og Cuovddatmohkki hadde –3,6 °C (hhv. 4,9 °C, 5,8 °C og 5,4 °C over normalen) og var med dette kaldest av stasjonene i denne oversikten.

Høyeste maksimumstemperatur kom i Tafjord med 18,8 °C 9. november. Bergen - Florida fikk 17,9 °C 4. november, noe som er ny fylkesrekord for Hordaland. Troms satt også ny fylkesrekord med 15,2 °C på Skibotn den 10. En rekke stasjoner satt ny rekord for maksimumstemperatur (se egen liste). Cuovddatmohkki registrerte månedens laveste minimumstemperatur med –23,7 °C 20. november.

Nedbør

Basert på observasjoner fra værstasjonene var månedsnedbøren for Norge 105 % av normalen. For Nord-Norge som helhet er månedsnedbøren 170 % av normalen. For Østlandet som helhet var månedsnedbøren 50 % av normalen. For dette datasettet er det utarbeidet en serie tilbake til 1900. Nedbørstasjonen Sulitjelma fikk 288,9 mm (292 % av normalen). Dette er ny rekord for denne stasjonen. Målingene startet i 1895. Enkelte andre stasjoner i Nordland og Troms satt også ny rekord for høy månedsnedbør i november (se egen liste). Enkelte stasjoner i Vestfold og Telemark satt ny rekord for lav månedsnedbør (se egen liste).

Lurøy fikk mest nedbør av værstasjonene med 577,4 mm (212 % av normalen), etterfulgt av Brekke i Sogn med 507,1 mm (126 %) og Takle med 484,4 mm (127 %). Hønefoss - Høyby registrerte 8,8 mm (18 % av normalen) og fikk minst nedbør av stasjonene i denne oversikten, etterfulgt av Strømtangen fyr med 10,3 mm (13 %) og Kise på Hedmark med 11,2 mm (22 % av normalen).

Lysebotn målte størst døgnnedbør av stasjonene i denne oversikten med 138,8 mm 27. november.

Arktis og maritimt - november 2011

Arktis

Svalbard lufthavn fikk en middeltemperatur på $-6,0^{\circ}\text{C}$ ($4,3^{\circ}\text{C}$ over normalen), Ny-Ålesund fikk $-6,7^{\circ}\text{C}$ ($3,3^{\circ}\text{C}$ over), Bjørnøya $-0,6^{\circ}\text{C}$ ($3,1^{\circ}\text{C}$ over) og Hopen $-3,3^{\circ}\text{C}$ ($5,3^{\circ}\text{C}$ over). Månedstemperaturen på Jan Mayen var $1,3^{\circ}\text{C}$ ($4,6^{\circ}\text{C}$ over).

Høyeste maksimumstemperatur kom på Ny-Ålesund med $7,8^{\circ}\text{C}$ 6. november. Dette er den høyeste temperaturen som er observert her i november, siden målingene startet i 1974. Forrige rekord var $7,4^{\circ}\text{C}$ fra 04.11.1975. Sveagruva hadde månedens laveste minimumstemperatur med $-24,8^{\circ}\text{C}$ 19. november.

Jan Mayen fikk mest nedbør av de arktiske stasjonene med 153,3 mm (236 % av normalen), etterfulgt av Ny-Ålesund med 67,0 mm (203 % av normalen). For Jan Mayen er årets november den våteste som er registrert siden målingene der startet i 1908. Forrige rekord var 135,0 mm fra 1954.

Jan Mayen målte størst døgnnedbør av de arktiske stasjonene med 39,5 mm 5. november.

Maritimt

Største vindhastighet på de maritime stasjonene i november var 31,3 m/s (sterk storm), målt på Sleipner den 27. med retning fra NV. De høyeste bølgene ble imidlertid målt i Haltenbank området i forbindelse med ekstremværet Berit den 25. Heidrun målte da 14,2 m i signifikant bølgehøyde, mens Draugen målte 13,5 m og Norne 11,8 m (WaMoS radar). Waverider bøya på Norne var ute av drift fra den 21.

Månedstemperaturen for november på Ekofisk var $10,1^{\circ}\text{C}$. Dette er den varmeste november i måleserien som går tilbake til 1980. Nest varmest er 2009 med $9,6^{\circ}\text{C}$ og kaldest 2010 med $6,1^{\circ}\text{C}$.

Middel for sjøtemperaturen for november på Ekofisk var $10,5^{\circ}\text{C}$ og dette er sammen med 1995 det nest varmeste i serien. Varmest er 1989 med $11,2^{\circ}\text{C}$ og kaldest 1986 med $7,6^{\circ}\text{C}$.

	FX	DD	Dt	Max Hm0	Dt	TAM	Av	Per	TWM	Av
Norne	26,0	285	26	11,8*/**	25	8,1	-	-	-	-
Heidrun	24,8	235	25	14,2	25	8,3	2,8	96-03	9,7	-
Draugen	28,8	240	25	13,5	25	8,7	2,8	94-03	9,9	-
Gullfaks C	20,9	240	25	8,3	25	9,2	2,4	80-03	8,4	-
Troll A	24,9	345	27	7,8	25	9,3	-	-	8,3	-
Heimdal	23,5	345	27	7,8	27	9,2	-	-	9,9	-
Sleipner	31,3	315	27	8,7	27	9,9	1,8	95-03	9,2	-
Ekofisk	23,5	285	27	8,5**/9,1 ***	27	10,1	1,9	80-03	10,5	1,2

¹ ufullstendig serie, * WaMoS Bølgeradar, ** Waverider, *** Laser på sørlige flammetårn.

FX = Største 10 min middelvind i måneden i m/s

DD = Retning FX kom fra i grader

Dt = Dato FX inntraff

Max Hm0 = Største signifikante bølgehøyde i meter

Dt = Dato Max Hm0 inntraff

TAM = Månedsmiddeltemperatur

Av = Avvik fra normalen (1961-90) eller fra gjennomsnitt for oppgitt periode

Per = Periode for beregning av Av

TWM = Midlere sjøtemperatur

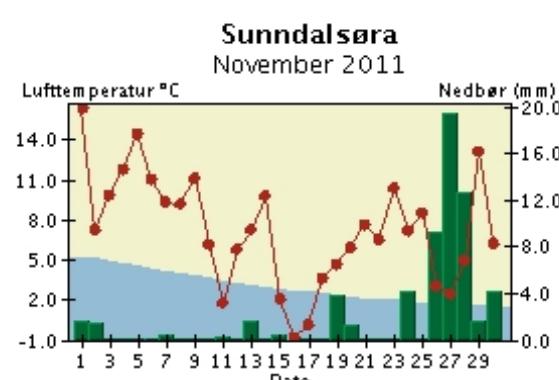
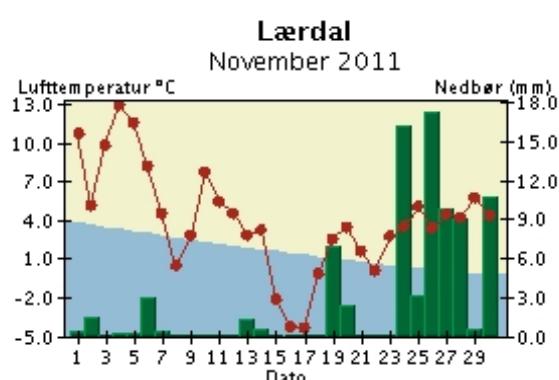
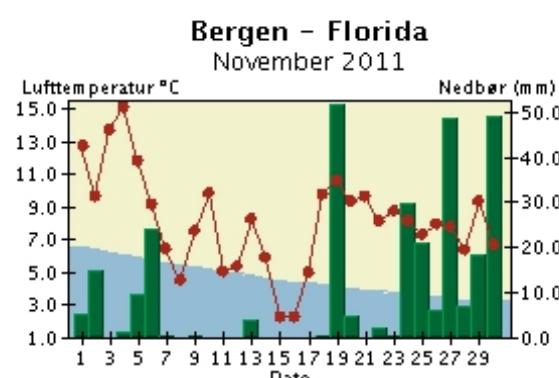
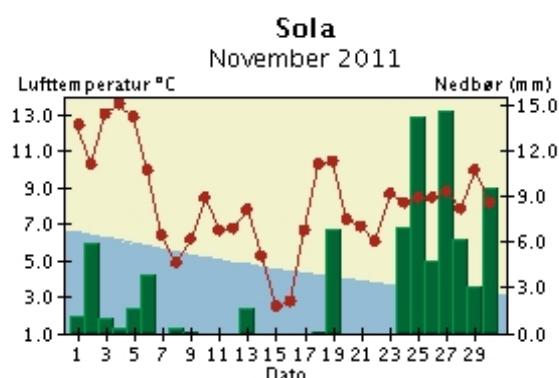
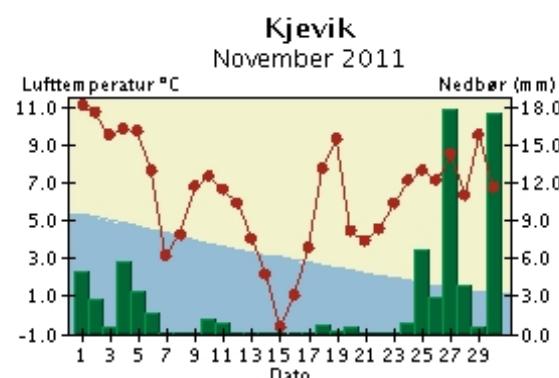
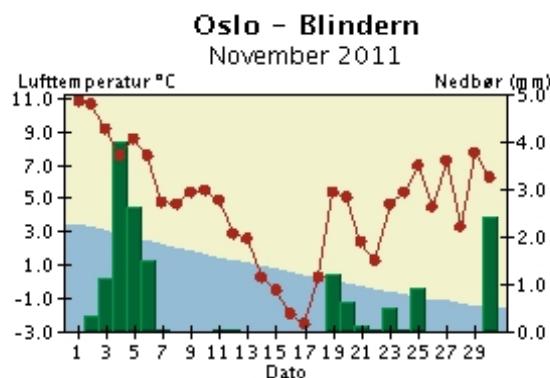
Takk for bidrag fra :

Åse Moen Vidal - klimatologisk database

Solfrid Agersten - Java applikasjon (KDVH)

Døgn temperatur og døgn nedbør

November 2011

Døgn temperatur
—●—

Varmere enn normalen
■

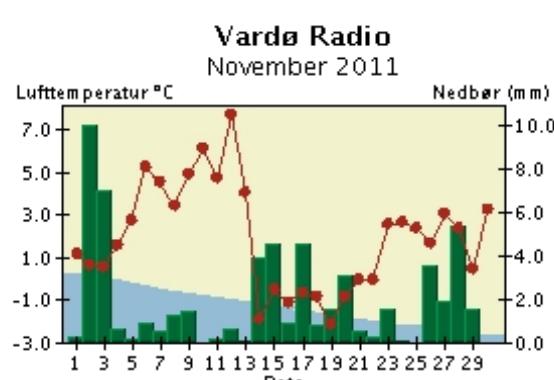
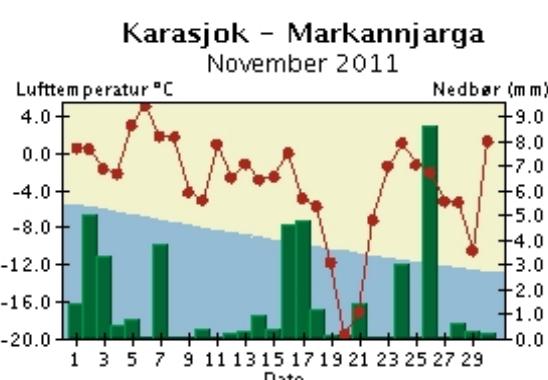
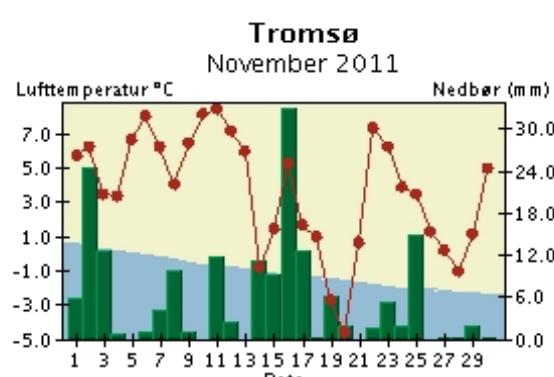
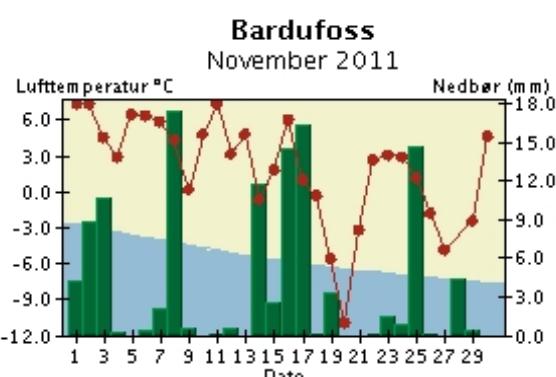
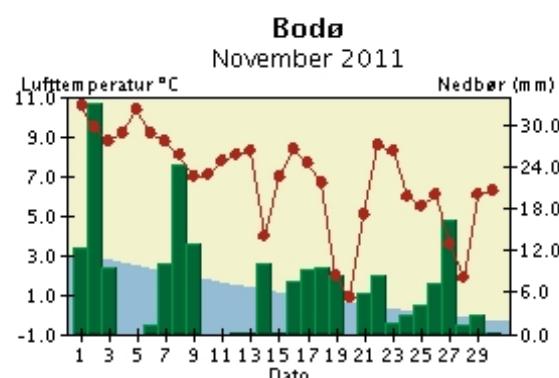
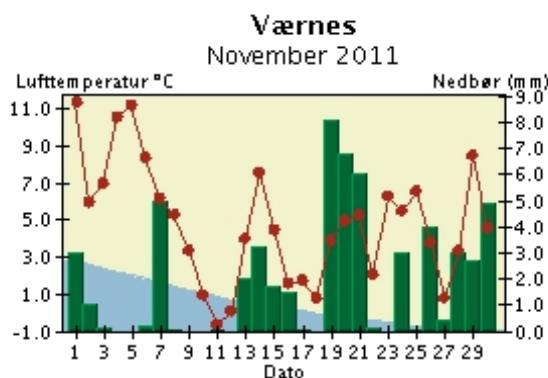
Kaldere enn normalen
■

Døgn nedbør
■

Nedbøren er målt kl 07 normaltid og er falt i løpet av de foregående 24 timer. Døgn temperaturen er middeltemperaturen for kaldenderdøgnet (kl 01-24). Med normalen menes her middel for perioden 1961-1990. Merk at skalaen for temperatur- og nedbøraksene varierer fra graf til graf. Ved bruk av diogrammene skal det gjøres oppmerksom på at de kommer fra Meteorologisk institutt.

Døgn temperatur og døgn nedbør

November 2011

Døgn temperatur

Varmere enn normalen

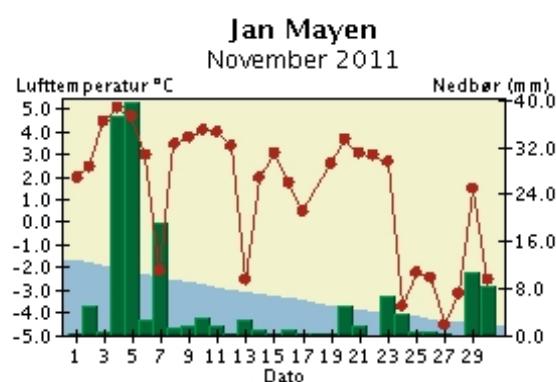
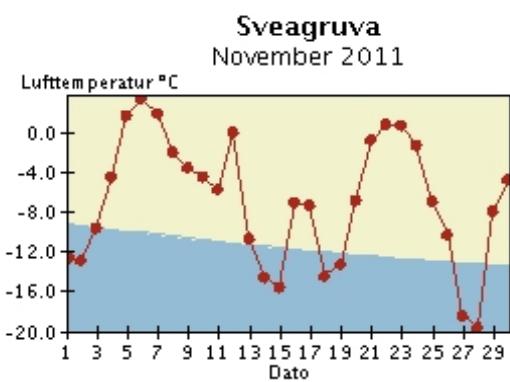
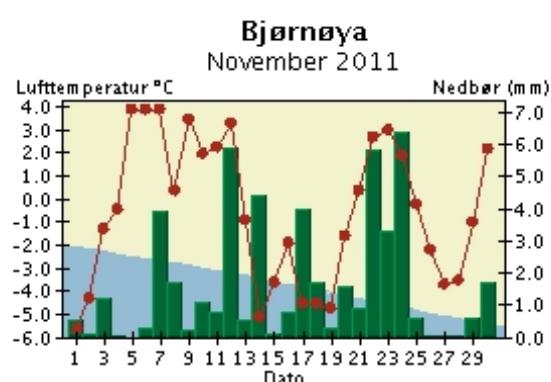
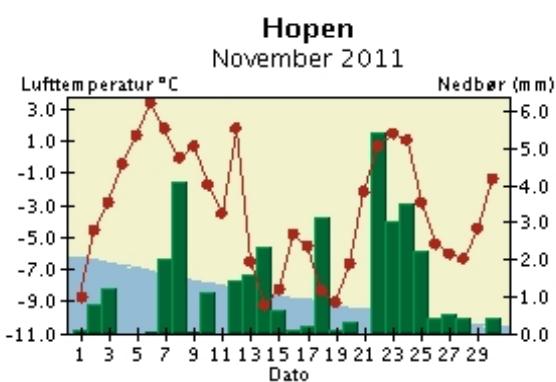
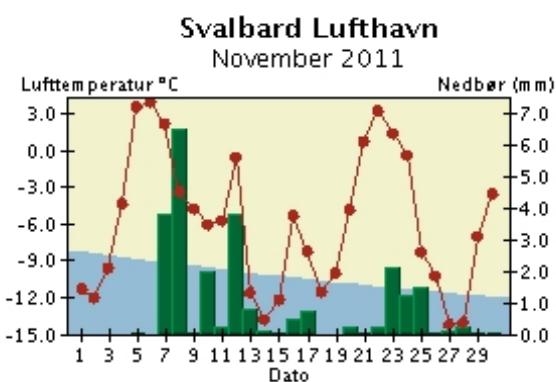
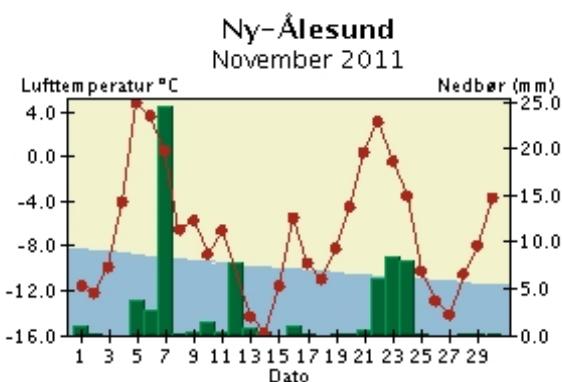
Kaldere enn normalen

Døgn nedbør

Nedbøren er målt kl 07 normaltid og er falt i løpet av de foregående 24 timer. Døgn temperaturen er middeltemperaturen for kaldenderdøgnet (kl 01-24). Med normalen menes her middel for perioden 1961-1990. Merk at skalaen for temperatur- og nedbøraksene varierer fra graf til graf. Ved bruk av diagrammene skal det gjøres oppmerksom på at de kommer fra Meteorologisk institutt.

Døgn temperatur og døgn nedbør

November 2011

Døgn temperatur

Varmere enn normalen

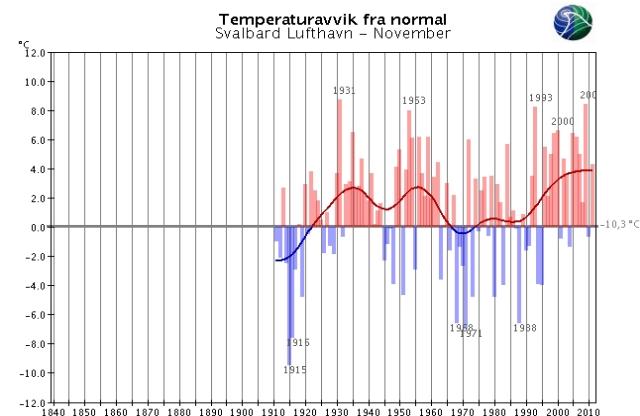
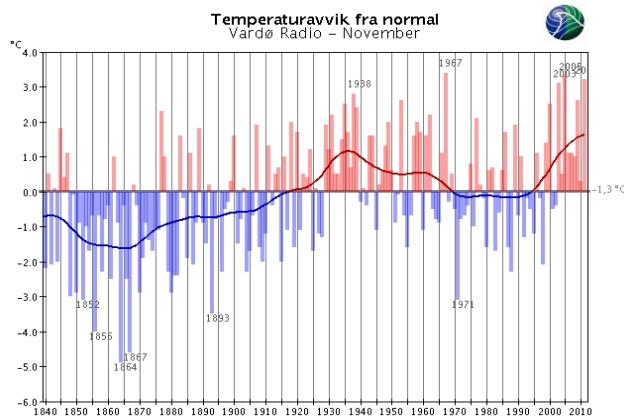
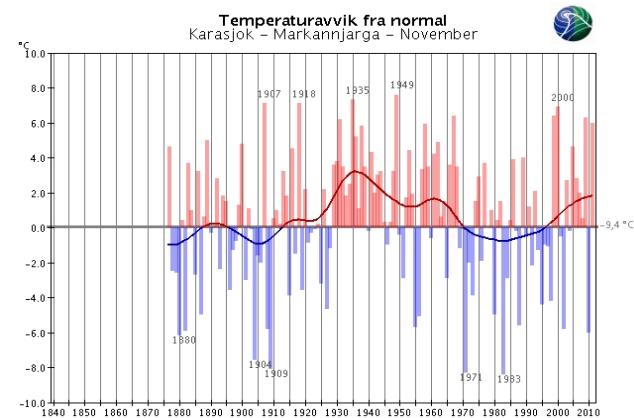
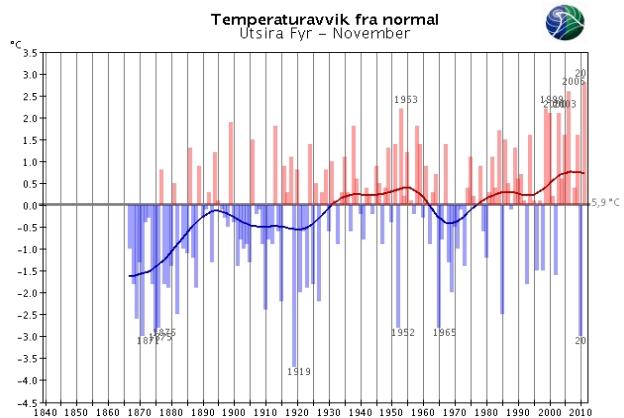
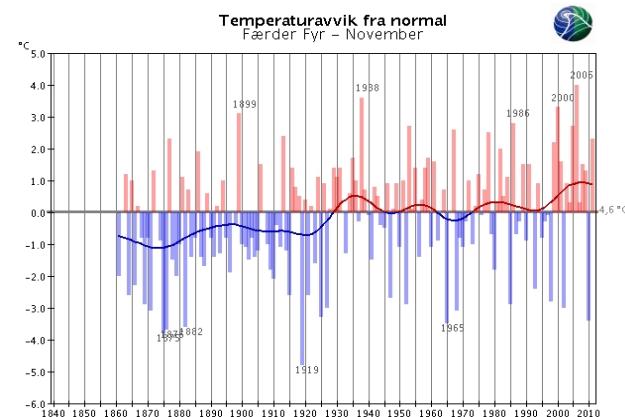
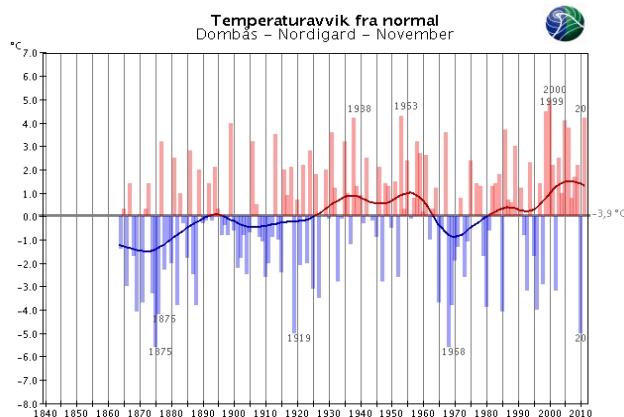
Kaldere enn normalen

Døgn nedbør

Nedbøren er målt kl 07 normaltid og er falt i løpet av de foregående 24 timer. Døgn temperaturen er middeltemperaturen for kaldenderdøgnet (kl 01-24). Med normalen menes her middel for perioden 1961-1990. Merk at skalaen for temperatur- og nedbøraksene varierer fra graf til graf. Ved bruk av diagrammene skal det gjøres oppmerksom på at de kommer fra Meteorologisk institutt.

Langtidsvariasjon av temperatur på utvalgte RCS-stasjoner

November

Utjevnet, 10 år

Varmere enn normalen

Kaldere enn normalen

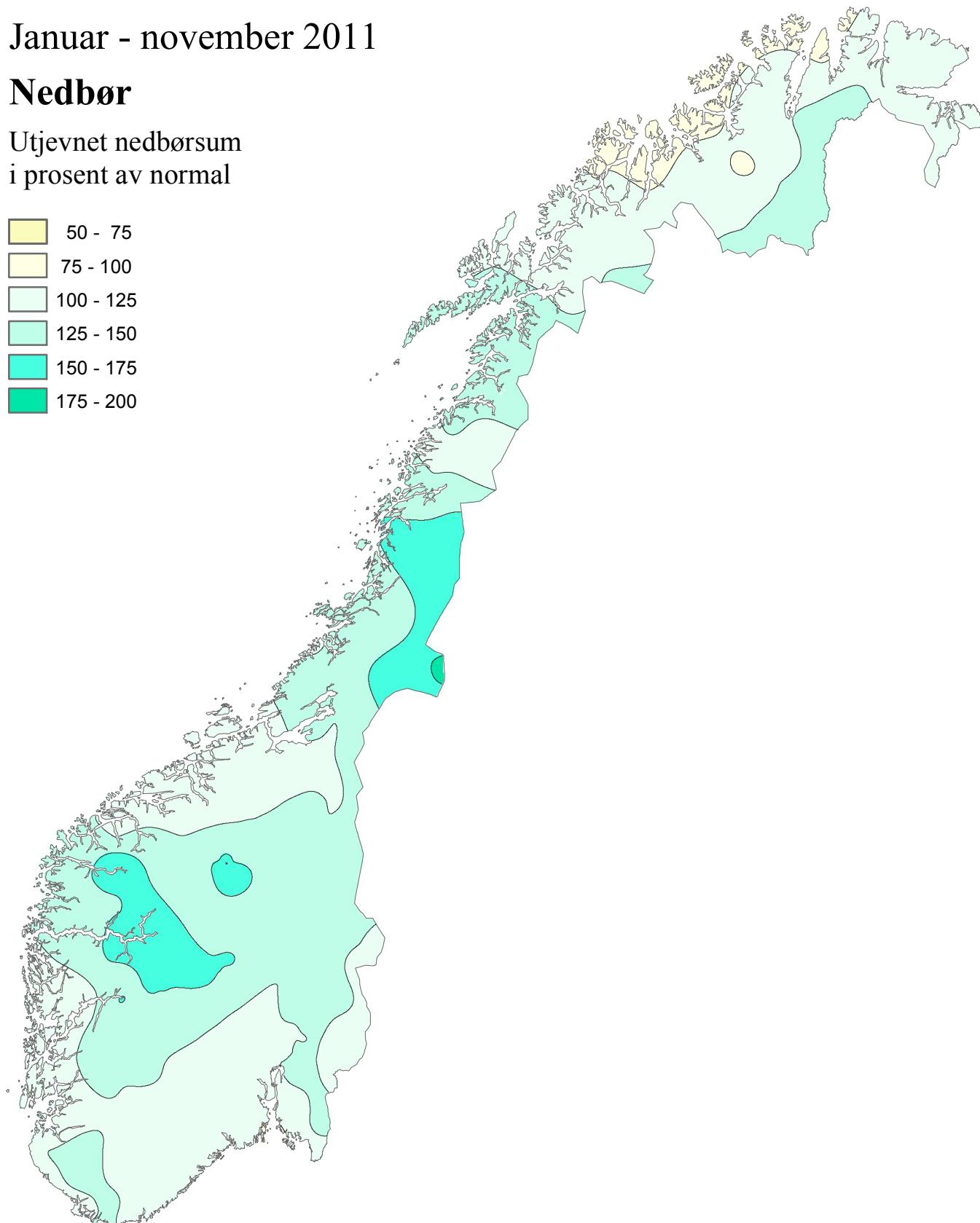
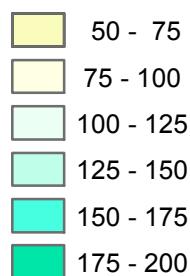
RCS-stasjoner (Reference Climate Stations) tilhører det WMO-definerte nettet av verdensomspennende stasjoner med lange, homogene dатaserier. Med normalen menes her middel for perioden 1961-1990. Merk at skalaen for temperaturaksene varierer fra graf til graf. Ved bruk av diagrammene skal det gjøres oppmerksom på at de kommer fra Meteorologisk institutt. Mer temperaturstatistikk for ulike landsdeler finnes på: <http://met.no/>

Klimatologisk månedsoversikt

Januar - november 2011

Nedbør

Utjevnet nedbørsum
i prosent av normal

Normalperioden er 1961 - 1990

Utgitt: 01.12.2011

Ved bruk skal Meteorologisk institutt oppgis som kilde.
http://met.no/Klima/Klimastatistikk/Varet_i_Norge/

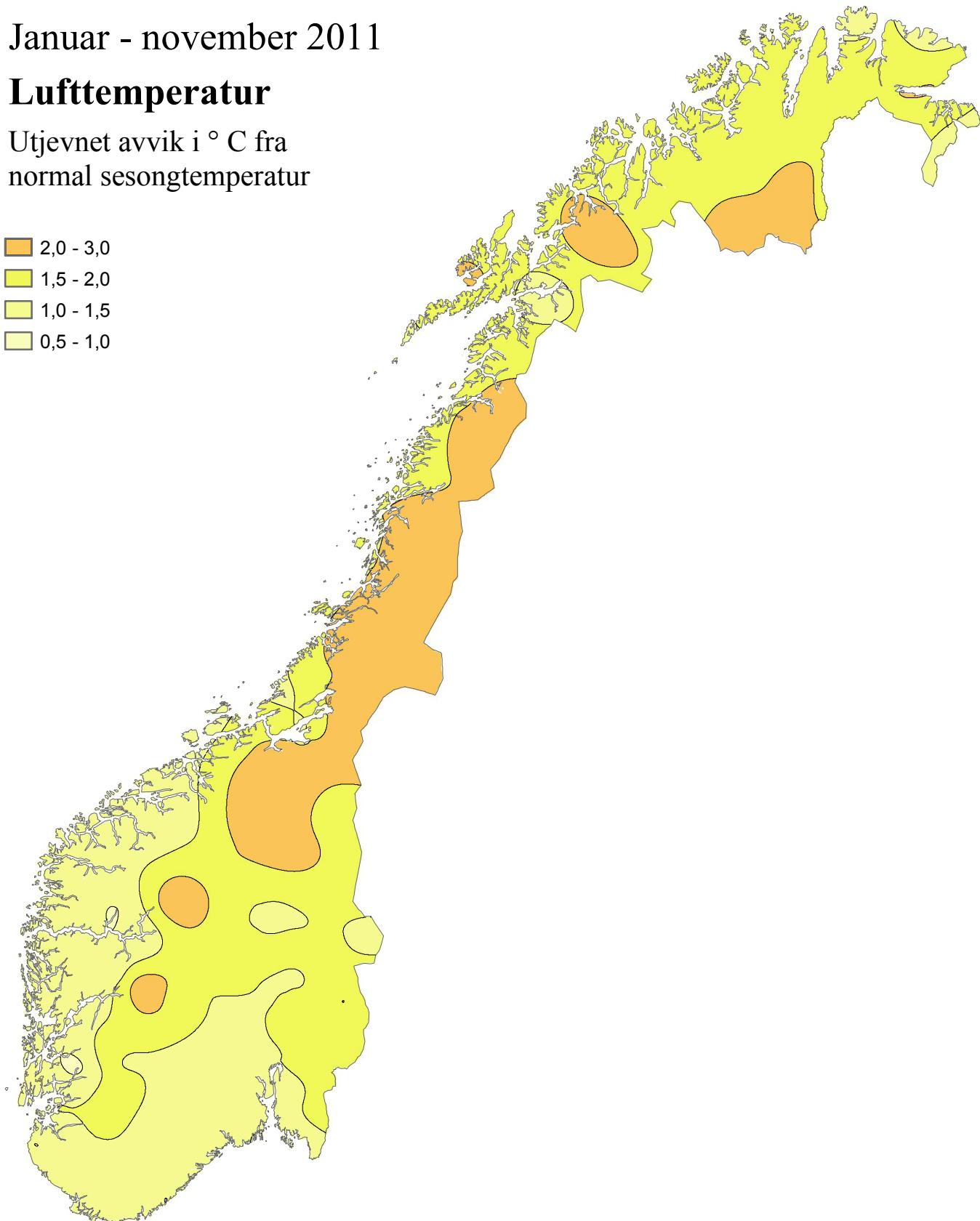
Klimatologisk månedsoversikt

Januar - november 2011

Lufttemperatur

Utjevnet avvik i ° C fra
normal sesongtemperatur

- 2,0 - 3,0
- 1,5 - 2,0
- 1,0 - 1,5
- 0,5 - 1,0

Normalperioden er 1961 - 1990.

Utgitt: 01.12.2011

Ved bruk skal Meteorologisk institutt oppgis som kilde.
http://met.no/Klima/Klimastatistikk/Varet_i_Norge/

Lufttemperatur og nedbør hittil i år

Januar-november 2011

Hittil i år, perioden januar-november, var middeltemperaturen for Norge som helhet 1,7 grader *over* normalen. Størst avvik fra normalen var det i deler av Trøndelag og Nordland der middeltemperaturen var 2,5-3 °C *over* normalen. Middeltemperaturen var *over* normalen for alle deler av landet. Nedbøren for Norge som helhet var 130 % av normalen, og perioden er med det den aller våteste i en serie som går tilbake til 1900. Deler av Oppland, Buskerud, Sogn og Fjordane, Trøndelag og Finnmark har fått 150-175 av normalen for perioden.

Lufttemperatur

Middeltemperaturen for Norge januar-november 2011 var 1,7 °C *over* normalen. Dette er sammen med 1989 det varmeste i serien, som går tilbake til 1900. Temperaturen var *over* normalen for hele landet. Størst avvik hadde deler av Trøndelag og Nordland, der middeltemperaturen for perioden var 2,5-3 °C *over* normalen. For Trøndelag er året til nå det varmeste i serien med 2,2 °C *over* normalen. 2002 er det nest varmeste med 1,8 °C *over* og 1900 kaldest med 1,8 °C *under* normalen. For Nord-Norge er året til nå det nest varmeste med 1,9 °C *over* normalen, bare 1938 er varmere med 2 °C *over*. For Østlandet er året til nå det 8. varmeste og for Vestlandet det 5. varmeste i serien.

Høyest middeltemperatur for perioden januar-november kom langs kysten fra Hordaland til Vestfold. Sola (Rogaland) og Bergen - Florida var varmest, begge med 9,3 °C (hhv 1,5 °C og 1,2 °C *over* normalen), etterfulgt av Fister - Sigmundstad (Rogaland) med 9,2 °C (1,5 °C *over*).

Lavest middeltemperatur kom i fjellet i Sør-Norge og på Finnmarksvidda. Juvvasshøe (Oppland) var kaldest med -2,2 °C (1,9 °C *over* normalen), etterfulgt av Sognefjellhytta (Oppland) med -0,2 °C (2,4 °C *over*), Suolovuopmi - Lulit (Finnmark) med -0,1 °C (1,4 °C *over* normalen) og Sandhaug (Hordaland) og Sihccajavri (Finnmark) begge med 0,1 °C (hhv. ingen normal foreløpig og 2,2 °C *over* normalen).

Den høyeste maksimumstemperaturen hittil i år er målt på stasjonen Saltdal (Nordland) med 33,8 °C 11. juni. Den laveste minimumstemperaturen har Cuovddatmohkki (Finnmark) med -42,5 °C 17. februar.

Nedbør

Basert på observasjoner fra værstasjonene var nedbøren i Norge som helhet 130 % av normalen for perioden januar-november i 2011. Dette er det våteste i serien som går tilbake til 1900. Nest våteste er 125 % fra 1983. Det tørreste er 1941 med 75 %. Nedbøren var *over* normalen for det meste av landet, men i deler av Nordland, Troms og Finnmark, var den *under*. Deler av Oppland, Buskerud, Sogn og Fjordane og Trøndelag har fått relativt mest med 150-175 % av normalen for perioden. For Østlandet som helhet er året til nå det nest våteste i serien med 130 % av normalen. Våtest er 2000 med 145 % og tørrest 1904 med 65 %. For Vestlandet som helhet er året til nå det våteste med 150 % av normalen. Tørrest er 1941 med 60 %. Som helhet har Trøndelag fått 125 % av normalen hittil i år, og perioden er den 4. våteste i serien. Aller våtest er 1983 med 135 %, og tørrest 1937 med 65 % av normalen.

Brekke i Sogn (Sogn og Fjordane) har med 3832 mm (121 %) fått *mest* nedbør hittil i år av stasjonene som er med i tabellen, etterfulgt av Lurøy (Nordland) med 3714 mm (141 %), Takle (Sogn og Fordane) med 3619 mm (129 %), Botnen i Førde (Sogn og Fjordane) med 3389 mm (145 %), og Kvamskogen - Jonshøgdi (Hordaland) med 3154 mm (113 %). Saltdal (Nordland) har fått *minst* nedbør hittil i år med 182 mm (70 % av normalen), etterfulgt av Skjåk (Oppland) med 338 mm (133 %), Alta lufthavn (Finnmark) med 375 mm (103 %), Banak (Finnmark) med 405 mm (124 %) og Veidnes i Laksefjord (Finnmark) med 426 mm (97 %).

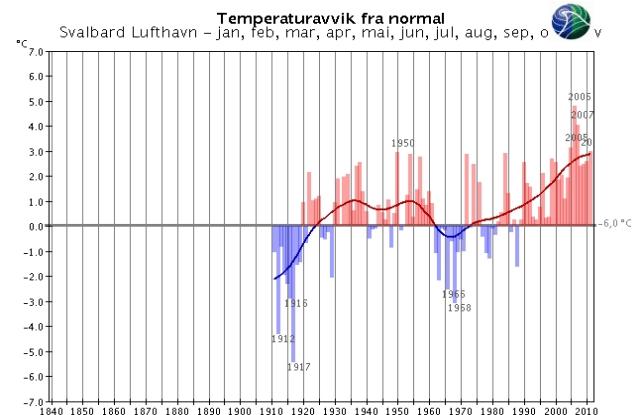
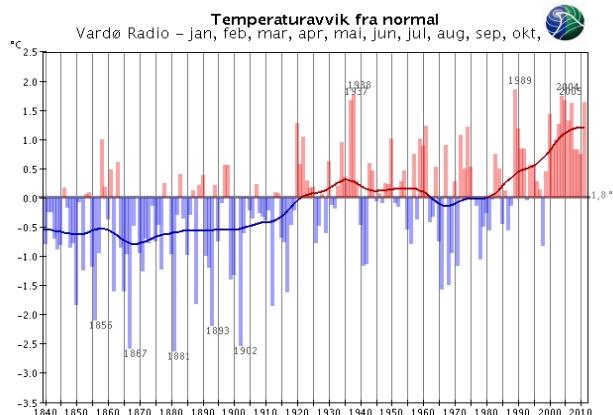
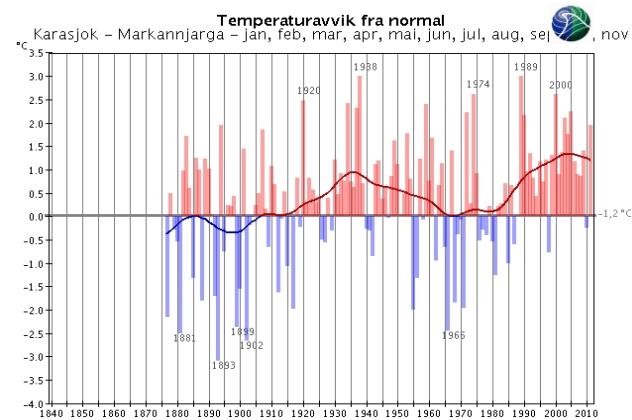
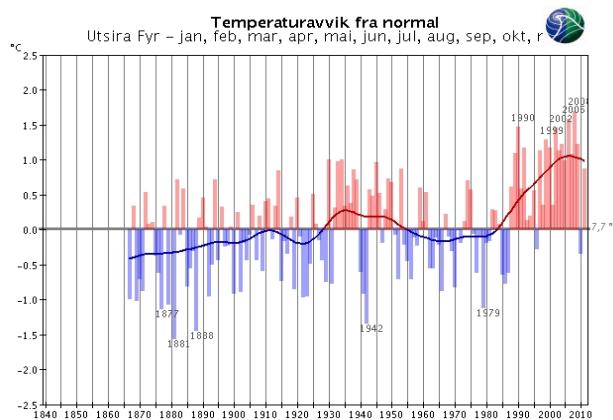
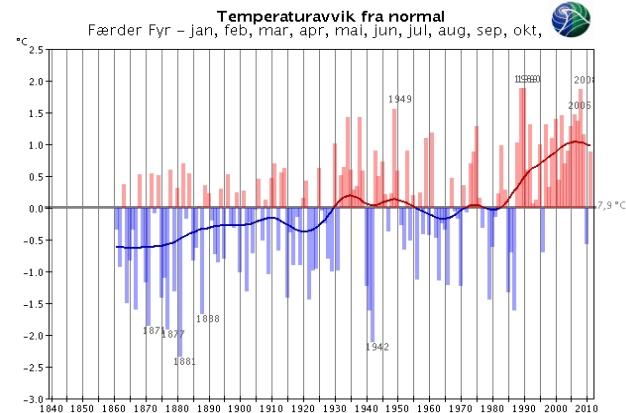
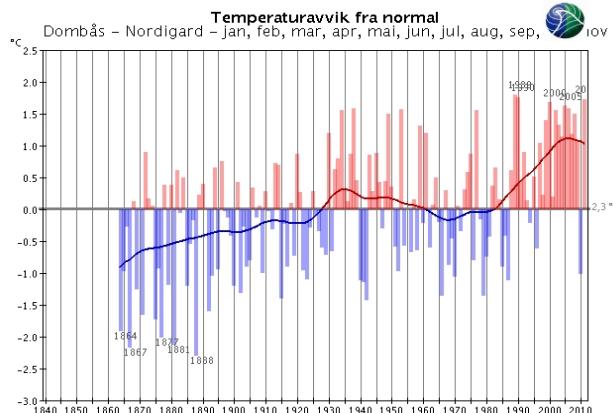
Lurøy (Nordland) har målt den største døgnnedbøren hittil i år av stasjonene som er med i tabellen med 122,6 mm 30. oktober. Nedbørstasjonen Øvstedal (Hordaland) fikk imidlertid 152,5 mm 22. mars.

		Tm	Av	Txm	Tnm	Txa	dt	Tna	dt	Rf	RR	RR%	Rxa	dt	T0	T20	Rd	Rd1	Skd	Pe	Ov	Fyr	Vek	
FI	96220 LEBESBY - KARLMYHF										557	109	26,5	5,6.		206	125							
FI	96310 MEHAMN LUFTHAVN	3,4	1,1	6,1	0,7	26,4	10,7.	-17,6	7,2.	76					126	10						4524	654	
FI	96400 SLETTNES FYR	3,6	1,5	5,7	1,5	23,1	10,7.	-15,4	7,2.	79					114	4						4458	573	
FI	96560 GAMVIK II										598		25,0	26,7.			177	134	6,8	14	252			
FI	96800 RUSTEFJELBMA	2,1	1,9	5,4	-2,2	29,7	9,7.	-37,5	18,2.	89	493	119	25,8	5,6.	150	12	217	130	6,0	23	162	4946	817	
FI	96931 POLMAK TOLLSTED										436	115	37,0	5,6.			167	93						
FI	96970 SIRBMA										473	137	38,0	5,6.			187	91						
FI	97251 KARASJOK - MARKAN	0,7	1,9	5,4	-3,9	29,5	9,7.	-42,0	17,2.	76	447	128	35,1	5,6.	178	27		91	5,9	24	151	5403	859	
FI	97350 CUOVDDATMOHKKI	0,5	2,1	4,8	-4,3	28,2	9,7.	-42,5	17,2.	76	457	126	32,3	5,6.	184	18	161	92	6,0	14	142	5490	803	
FI	98090 BERLEVÅG LUFTHAVN	3,3	1,5	5,9	0,8	29,4	9,7.	-16,8	7,2.	79					124	11						4539	628	
FI	98360 BÅTSFJORD - STRAUM	1,7	1,2	4,5	-0,8	29,1	10,7.	-21,0	7,2.	81					156	8						5088	537	
FI	98400 MAKKAUR FYR	3,2	1,2	5,6	0,9	29,8	10,7.	-16,7	8,2.	77					129	6						4612	581	
FI	98550 VARDØ RADIO	3,4	1,6	5,6	1,6	22,2	20,7.	-15,9	18,2.	82	559	110	29,8	8,10.	109	3	211	132	6,2	24	184	4519	584	
FI	98580 VARDØ LUFTHAVN	2,6		5,0	0,2	24,3	10,7.	-17,9	18,2.	82					137	5						4778	527	
FI	98790 VADSØ LUFTHAVN	2,7	2,0	5,5	-0,3	27,1	10,7.	-20,9	18,2.	79					146	9						4766	643	
FI	99370 KIRKENES LUFTHAVN	1,9	1,7	5,2	-1,0	30,1	9,7.	-31,8	18,2.	79					145	18			5,6	47	152	5030	766	
FI	99460 PASVIK - SVANVIK	1,5	1,1	5,7	-2,9	29,3	9,7.	-38,2	18,2.	75	444	110	42,9	13,7.	162	24		89				5155	834	
FI	99500 SKOGFOSS										458	111	37,5	13,7.		205	90							
SV	99710 BJØRNØYA	0,5	2,4	2,4	-1,4	13,2	22,8.	-17,6	3,1.	86	482	142	19,0	15,10.	166	0	226	108	6,7	6	216	5492	101	
SV	99720 HOPEN	-3,3	2,6	-1,1	-5,4	8,3	9,9.	-28,8	31,1.	90	292	69	14,7	11,7.	224	0	183	76	6,4	28	215	6771	4	
SV	99735 EDGEØYA - KAPP HEU	-5,8		-3,2	-8,6	11,0	31,7.	-39,6	31,1.	85					261	0						7612	3	
SV	99752 SØRKAPPØYA	-3,3		-1,2	-5,2	6,5	7,9.	-27,6	31,1.	86					217	0						6756	0	
SV	99760 SVEAGRUVÅ	-4,2	2,2	-1,3	-7,4	12,4	19,7.	-35,0	13,3.	79					213	0						7080	75	
SV	99765 AKSELØYA	-3,5		-0,8	-6,1	13,5	18,8.	-30,7	30,1.						207	0						6852	32	
SV	99840 SVALBARD LUFTHAVN	-3,1	2,9	-0,4	-5,8	17,1	17,8.	-31,5	30,1.	73	191	110	24,0	18,3.	202	0	146	61	5,3	57	156	6684	165	
SV	99910 NY-ÅLESUND	-3,3	2,5	-0,5	-6,0	13,2	18,8.	-32,4	22,2.	70	501	141	31,1	18,3.	218	0	138	81	5,5	60	160	6760	100	
SV	99927 VERLEGENHUKEN	-5,7		-3,3	-7,9	11,4	26,7.	-33,1	30,1.	83					243	0						7554	15	
JA	99950 JAN MAYEN	1,4	2,5	3,3	-0,3	12,6	22,7.	-14,3	23,3.	85	807	131	39,5	5,11.	158	0	227	130	6,8	9	237	5224	103	
AN	99990 TROLL I ANTARKTIS	-18,1		-14,6	-21,7	1,9	18,1.	-42,5	19,9.	53	36		3,0	21,5.	334	0	41	16				11745	0	

Tabeller basert på verdier på datastatus pr. 02.12.2011.

Langtidsvariasjon av temperatur på utvalgte RCS-stasjoner

Januar-november

Utjevnet, 10 år

Varmere enn normalen

Kaldere enn normalen

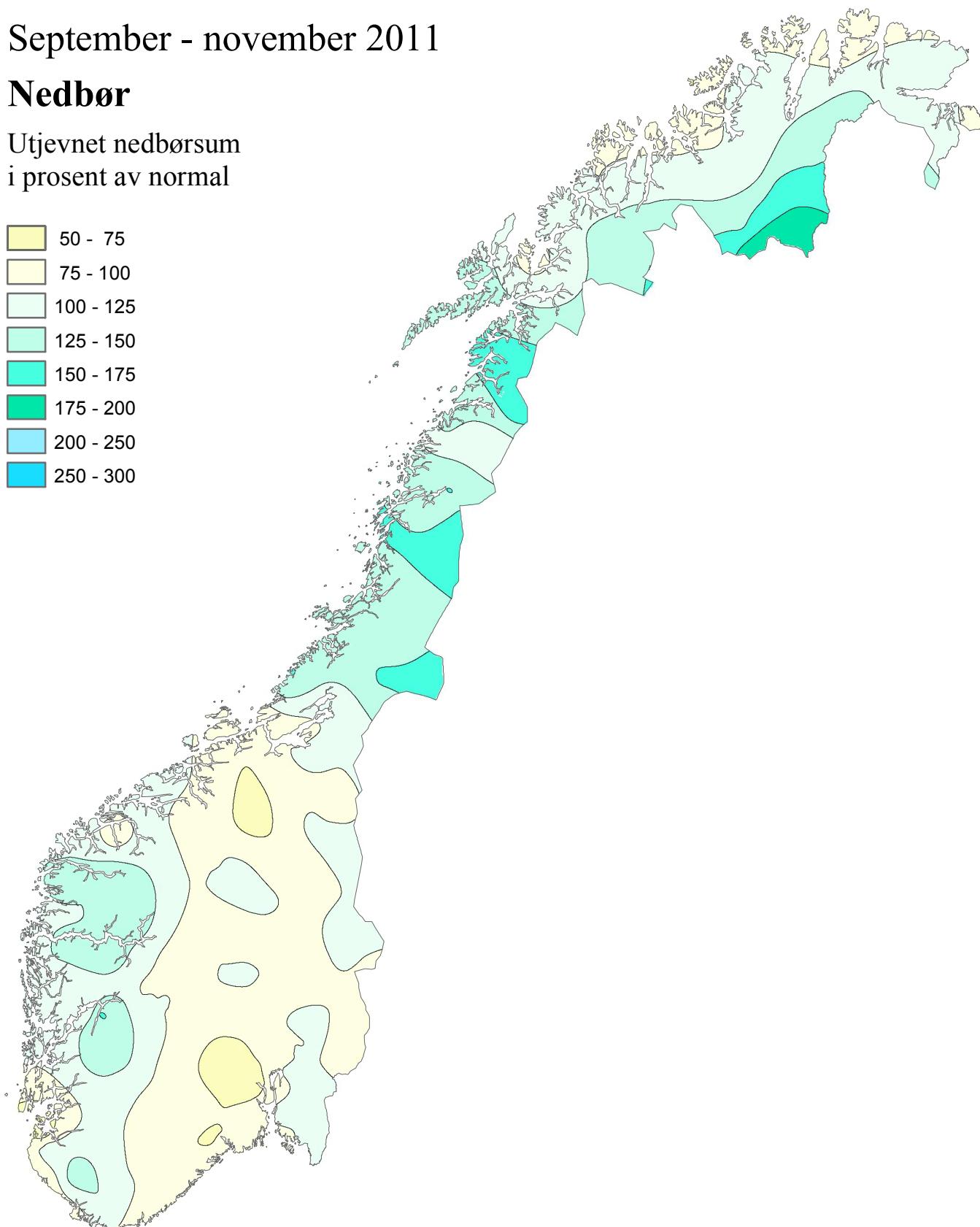
RCS-stasjoner (Reference Climate Stations) tilhører det WMO-definerte nettet av verdensomspennende stasjoner med lange, homogene dataserier. Med normalen menes her middel for perioden 1961-1990. Merk at skalaen for temperaturaksene varierer fra graf til graf. Ved bruk av diagrammene skal det gjøres oppmerksom på at de kommer fra Meteorologisk institutt. Mer temperaturstatistikk for ulike landsdeler finnes på: <http://met.no/>

Klimatologisk månedsoversikt

September - november 2011

Nedbør

Utjevnet nedbørsum
i prosent av normal

Normalperioden er 1961 - 1990

Utgitt: 01.12.2011

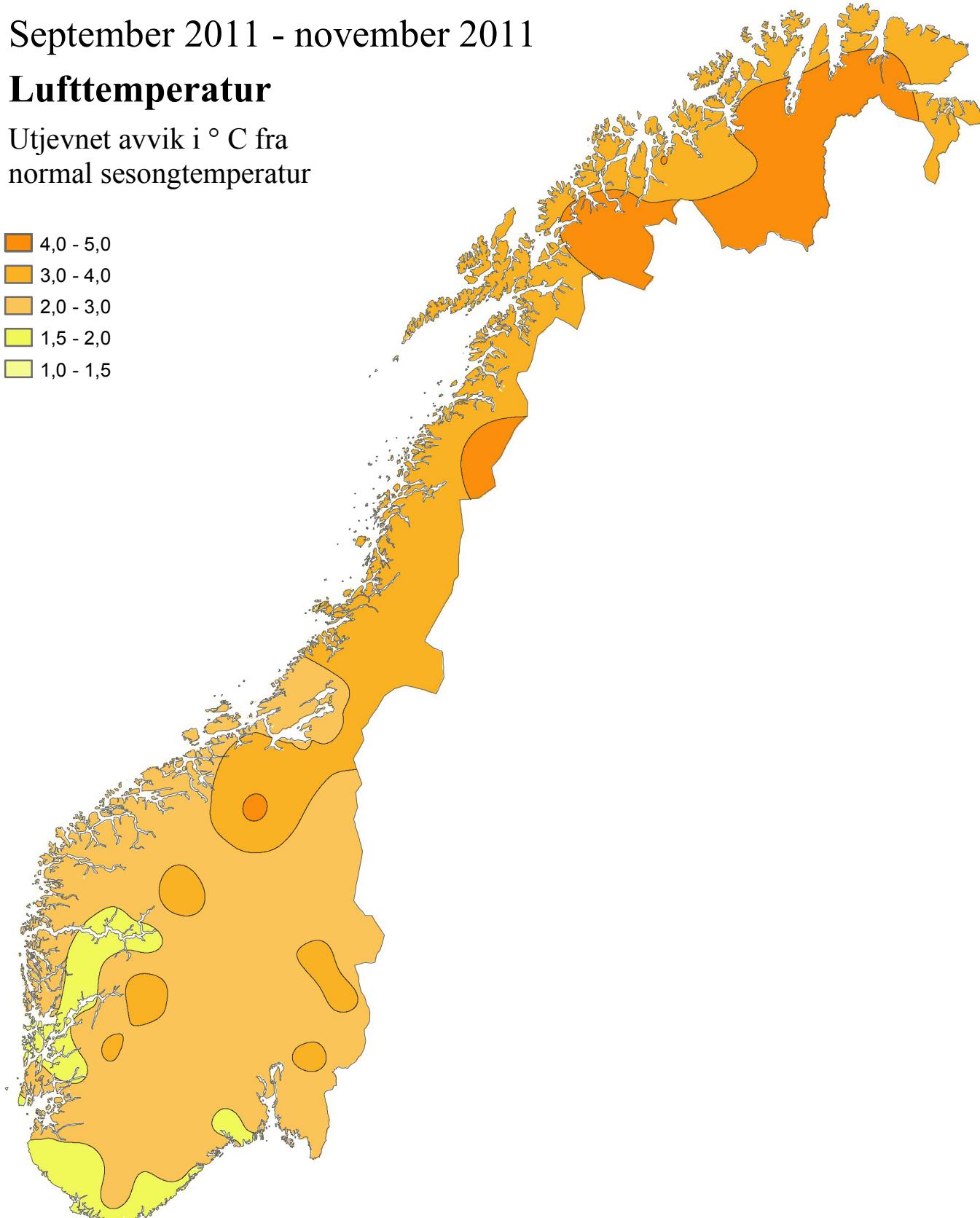
Ved bruk skal Meteorologisk institutt oppgis som kilde.
http://met.no/Klima/Klimastatistikk/Varet_i_Norge/

Klimatologisk månedsoversikt

September 2011 - november 2011

Lufttemperatur

Utjevnet avvik i ° C fra
normal sesongtemperatur

Normalperioden er 1961 - 1990.

Utgitt: 01.12.2011

Ved bruk skal Meteorologisk institutt oppgis som kilde.
http://met.no/Klima/Klimastatistikk/Varet_i_Norge/

Lufttemperatur og nedbør for høstsesongen

September - november 2011

Middeltemperaturen for Norge høsten 2011 var 3,0 °C over normalen. Dette er for landet som helhet den varmeste høsten som er registrert i en serie som går tilbake til 1900. Den gamle rekorden var fra 2000, som hadde et avvik på 2,8 °C. 1973 var kaldest med et avvik på -2,1 grader. Både Nord-Norge og Trøndelag opplevde den varmeste høsten i denne serien. Nedbøren for Norge som helhet var 115 % av normalen, og sesongen ble dermed den 8. våteste i serien som går tilbake til 1900. 1983 var våtest med 140 %, 1915 tørrest med 50 %.

Lufttemperatur

Middeltemperaturen for Norge for høsten 2011 var 3,0 °C over normalen. Dette er for landet som helhet den varmeste høsten som er registrert i en serie som går tilbake til 1900. Den gamle rekorden var fra 2000, som hadde et avvik på 2,8 °C. Høsten 1973 var kaldest med et temperaturavvik på -2,1 grader. Både Nord-Norge og Trøndelag opplevde den varmeste høsten i denne serien. For Østlandet var det den 4. varmeste, for Agder den 3. varmeste og for Vestlandet den 5. varmeste. Her har hhv 2006, 2006 og 2000 vært varmest.

De høyeste middeltemperaturene for høsten kom langs kysten fra Vest-Agder til Møre og Romsdal. Varmest var det på Svinøy fyr (Møre og Romsdal) med 11,3 °C (2,8 °C over normalen), etterfulgt av fem stasjoner som alle hadde en middeltemperatur på 11,0 °C: Kvitsøy - Nordbø (Rogaland), Slåtterøy fyr (Hordaland), Ytterøyane fyr (Sogn og Fjordane), Lindesnes fyr (Vest-Agder) og Kråkenes fyr (Sogn og Fjordane). Avvikene fra normalen er hhv 1,8, 1,9, 2,3, 1,8 og 2,5 °C.

De laveste middeltemperaturene kom i fjellet i Sør-Norge. Kaldest var det på Juvasshøe (1894 moh, Oppland) med -0,7 °C (3,4 °C over normalen), etterfulgt av Sognefjellshytta (1413 moh, Oppland) med 0,4 °C (3,4 °C over normalen), og Sandhaug (1250 moh, Hordaland) med 1,6 °C (ingen normal foreløpig). Av stasjonene under 800 moh var det kaldest på Finnmarksvidda. Sihccajavri og Suolovuopmi - Lulit hadde begge en gjennomsnittstemperatur på 1,7 °C (hhv 4,2 og 3,9 °C over normalen)

Den høyeste maksimumstemperaturen for høsten kom på Nesbyen - Todokk (Buskerud) med 26,2 °C, som ble målt 29. september. Cuovddatmohkki (Finnmark) registrerte høstens laveste minimumstemperatur med -23,7 °C 20. november.

Nedbør

Basert på observasjoner fra værstasjonene var nedbøren i Norge 115 % av normalen for høsten. Årstiden ble med det den 8. våteste siden 1900. 1983 var våtest med 140 %, 1915 tørrest med 50 %. Nedbøren var over normalen i Nord-Norge, Trøndelag og på Vestlandet, mens den var nær normalen i Agder og på Østlandet. For Nord-Norge som helhet var årets høst den 7. våteste med 130 % av normalen. 1985 var våtest med 155 %.

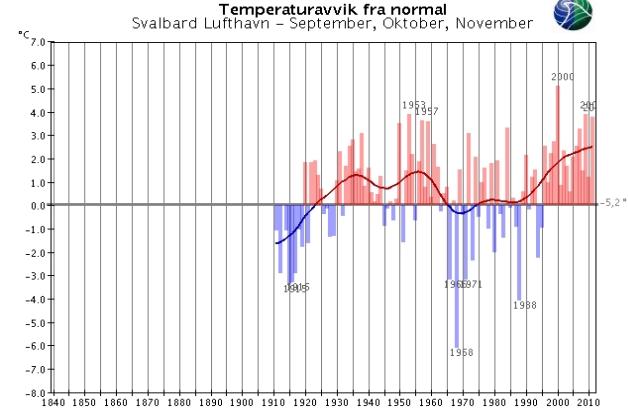
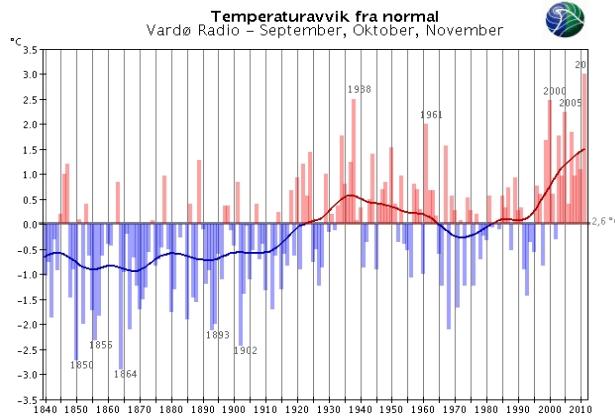
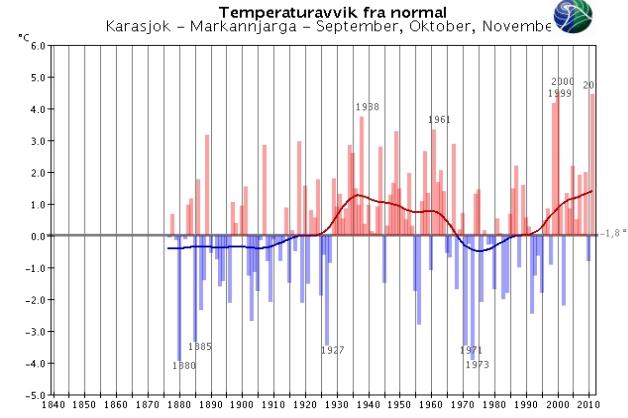
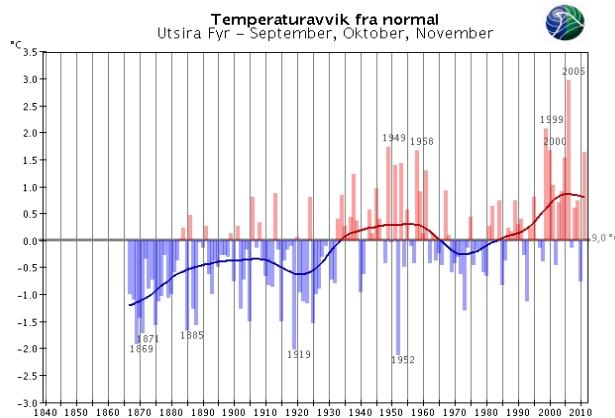
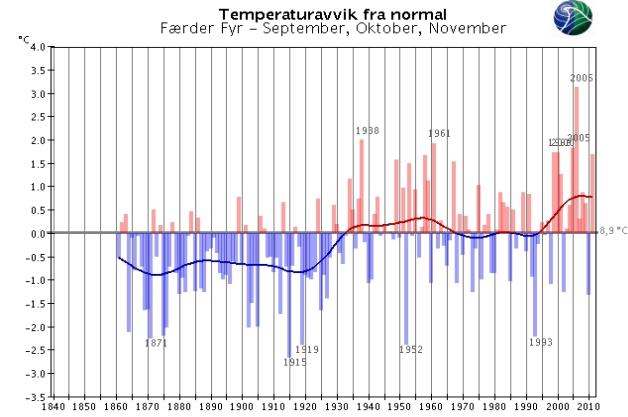
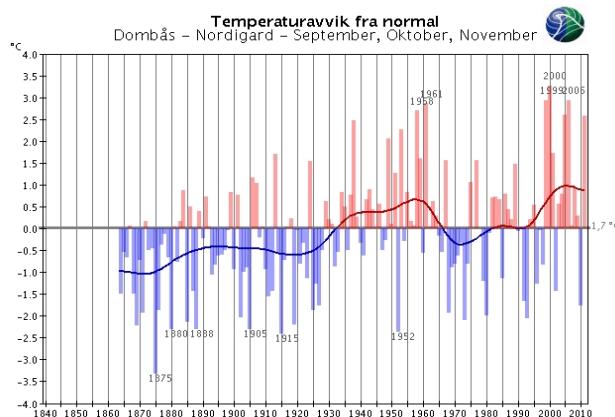
Lurøy (Nordland) har med 1664 mm (164 % av normalen) fått *nest* nedbør av værstasjonene i høst, etterfulgt av Brekke i Sogn (Sogn og Fjordane) med 1621 mm (124 % av normalen) og Takle (Sogn og Fjordane) med 1466 mm (125 % av normalen).

Skjåk II (Oppland) har med 56 mm (66 % av normalen) fått *minst* nedbør av stasjonene som er med i denne rapporten i høst, etterfulgt av Folldal - Fredheim (Hedmark) med 69 mm (ingen normal ennå), og Saltdal (Nordland) med 79 mm (86 % av normalen).

Lysebotn (Rogaland) målte høstens største døgnnedbør med 138,8 mm 27. november.

Langtidsvariasjon av temperatur på utvalgte RCS-stasjoner

Høstsesongen (september - november)

Utjevnet, 10 år

Varmere enn normalen

Kaldere enn normalen

RCS-stasjoner (Reference Climate Stations) tilhører det WMO-definerte nettet av verdensomspennende stasjoner med lange, homogene dataserier. Med normalen menes her middel for perioden 1961-1990. Merk at skalaen for temperaturaksene varierer fra graf til graf. Ved bruk av diagrammene skal det gjøres oppmerksom på at de kommer fra Meteorologisk institutt. Mer temperaturstatistikk for ulike landsdeler finnes på: <http://met.no/>

Rekorder

Data fra vær- og nedbørstasjonene som rapporterer daglig, og som har vært i drift ti år eller mer. "Start" angir første år med lokale november-målinger.

Stasjoner med ny november-rekord for øggnedbør

Stnr	Navn	Kommune	mm	Dato	Start	Forrige	mm
55670	Veitastrond	Luster (Sogn og Fjordane)	68,5	27	1972	11.11.1986	67,4
56010	Høyanger verk	Høyanger (Sogn og Fjordane)	133,0	28	1981	27.11.2008	101,1
57810	Svelgen II	Bremanger (Sogn og Fjordane)	95,5	30	1973	05.11.1985	90,2
59250	Revik	Vågsøy (Sogn og Fjordane)	58,7	30	1996	02.11.1999	55,0
76380	Sausvatn - Skogmo	Brønnøy (Nordland)	57,3	08	1991	24.11.1991	55,2
85180	Rinbø	Lødingen (Nordland)	85,0	13	1984	09.11.1995	73,0
88460	Grunnfarnes	Torsken (Troms)	52,6	16	1986	03.11.2004	40,4
93900	Sihccajavri	Guovdageaidnu-Kautokeino (Finnmark)	25,3	02	1912	25.11.1950	18,0
96931	Polmak tollsted	Deatnu-Tana (Finnmark)	14,0	02	1999	30.11.2006	11,5

Stasjoner med ny november-rekord for høy månedsnedbør

Stnr	Navn	Kommune	mm	Start	Forrige	mm
80850	Sundsfjord	Gildeskål (Nordland)	408,4	1962	1978	403,5
81900	Sulitjelma	Fauske (Nordland)	288,9	1895	1895	270,0
83300	Steigen	Steigen (Nordland)	261,5	1915	1999	226,6
83520	Tømmerneset	Hamarøy (Nordland)	320,6	1985	1991	303,9
88660	Botnhamn	Lenvik (Troms)	223,4	1989	1994	223,1
99950	Jan Mayen	Jan Mayen (Jan Mayen)	153,3	1908	1954	135,0

Stasjoner med ny november-rekord for lav månedsnedbør

Stnr	Navn	Kommune	mm	Start	Forrige	mm
26990	Sande - Galleberg	Sande (Vestfold)	20,0	1995	1995	22,3
27450	Melsom	Stokke (Vestfold)	18,4	1959	1972	21,9
27770	Stokke - Solli	Stokke (Vestfold)	21,6	1990	1995	22,2
30320	Skien - Elstrøm	Skien (Telemark)	16,5	1985	1995	22,4

Stasjoner med ny november-rekord for høy månedsmiddeltemperatur

Stnr	Navn	Kommune	°C	Start	Forrige	°C
13160	Kvitfjell	Ringebu (Oppland)	0,2	1992	1999	-1,5
13420	Venabu	Ringebu (Oppland)	-0,9	1980	1999,2000	-1,0
15270	Juvasshøe	Lom (Oppland)	-1,4	1999	2003	-3,6
16610	Fokstugu	Dovre (Oppland)	0,3	1968	1999	-0,8

17850	Ås	Ås (Akershus)	4,5 ¹	1874	1899	4,3
18950	Tryvasshøgda	Oslo (Oslo)	3,0	1927	2000	2,7
23160	Åbjørbsbråten	Nord-Aurdal (Oppland)	0,5	1922	1999	0,4
25830	Finsevatn	Ulvik (Hordaland)	0,0	1993	2006	-2,1
31620	Møsstrand II	Vinje (Telemark)	1,1	1980	1999	0,4
44300	Særheim	Klepp (Rogaland)	7,6*	1987	2006	7,6
44640	Stavanger - Våland	Stavanger (Rogaland)	8,1	1882	1953, 1984	7,6
46510	Midtlæger	Odda (Hordaland)	2,5	1967	1999	0,1
47300	Utsira fyr	Utsira (Rogaland)	8,7	1860	2006	8,5
48330	Slåtterøy fyr	Bømlo (Hordaland)	8,8	1923	1953, 2006	8,6
49490	Ullensvang forsøksgard	Ullensvang (Hordaland)	6,3	1865	1894	6,2
50500	Flesland	Bergen (Hordaland)	7,4	1955	2006	7,3
50540	Bergen - Florida	Bergen (Hordaland)	8,1	1949	2000, 1953	7,8
52860	Takle	Gulen (Sogn og Fjordane)	7,4*	1950	1953	7,4
55290	Sognefjellhytta	Lom (Oppland)	-0,8	1978	1999	-3,3
56420	Fureneset	Fjaler (Sogn og Fjordane)	8,2	1972	2006	7,0
57770	Ytterøyane fyr	Flora (Sogn og Fjordane)	9,4	1984	2000	9,0
59110	Kråkenes	Vågsøy (Sogn og Fjordane)	9,4	1991	2003	8,3
59610	Fiskåbygd	Vanylven (Møre og Romsdal)	7,5	1969	2000	6,9
59800	Svinøy fyr	Herøy (Møre og Romsdal)	9,8	1955	2000	9,1
60990	Vigra	Giske (Møre og Romsdal)	8,8	1958	2000	8,6
62480	Ona II	Sandøy (Møre og Romsdal)	8,9*	1978	2000	8,9
63705	Oppdal - Sæter	Oppdal (Sør-Trøndelag)	3,7	1999	2000	2,5
65940	Sula	Frøya (Sør-Trøndelag)	8,4	1975	1999	7,4
68860	Trondheim - Voll	Trondheim (Sør-Trøndelag)	5,1	1923	1958, 1999, 2000	4,5
69150	Kvitthamar	Stjørdal (Nord-Trøndelag)	4,9	1987	1999	4,8
70150	Verdal - Reppe	Verdal (Nord-Trøndelag)	4,9	1992	1999	4,4
70850	Kjøbli i Snåsa	Snåsa (Nord-Trøndelag)	3,3	1895	1999	3,0
71000	Steinkjer - Søndre Egge	Steinkjer (Nord-Trøndelag)	4,0	1984	1999	3,5
71550	Ørland III	Ørland (Sør-Trøndelag)	6,9	1954	1958	6,5
71850	Halten fyr	Frøya (Sør-Trøndelag)	8,6	1983	2000	7,6
71990	Buholmråsa fyr	Osen (Sør-Trøndelag)	8,4	1965	1999	7,0
73500	Nordli - Holand	Lierne (Nord-Trøndelag)	2,0	1988	1999	1,1
75410	Nordøyan fyr	Vikna (Nord-Trøndelag)	8,1	1890	1958	7,0
75550	Sklinna fyr	Leka (Nord-Trøndelag)	8,1	1974	2005	6,3
76450	Vega – Vallsjø	Vega (Nordland)	7,6	1991	1999	5,9
76530	Tjøtta	Alstahaug (Nordland)	7,2	1984	2000	5,7
78800	Varntresk	Hattfjelldal (Nordland)	3,0	1999	1999	1,4
80610	Myken	Rødøy (Nordland)	8,0	1992	1958	6,8
81680	Saltdal	Saltdal (Nordland)	4,6	1982	1999	2,8
82260	Bodø - Vågøynes	Bodø (Nordland)	6,3	1943	2000	4,5
82290	Bodø VI	Bodø (Nordland)	6,8	1953	1999	5,2
85380	Skrova fyr	Vågan (Nordland)	7,2	1933	1958	5,9

86500	Sortland	Sortland (Nordland)	5,7	1985	1999	4,8
87110	Andøya	Andøy (Nordland)	5,6	1958	1999	4,0
88690	Hekkingen fyr	Lenvik (Troms)	5,5	1979	1999	4,5
89350	Bardufoss	Målselv (Troms)	1,8	1940	1999	0,9
90400	Tromsø - Holt	Tromsø (Troms)	4,5	1987	1999	3,6
90450	Tromsø	Tromsø (Troms)	3,6	1895	1907	2,5
90490	Tromsø - Langnes	Tromsø (Troms)	4,0	1964	1999	3,2
90800	Torsvåg fyr	Karlsøy (Troms)	5,3	1933	1999, 2003	5,0
92350	Nordstraum i Kvænangen	Kvænangen (Troms)	3,4	1965	1967	3,1
93140	Alta lufthavn	Alta (Finnmark)	1,3	1963	1967	0,9
93700	Kautokeino	Guovdageaidnu-Kautokeino (Finnmark)	-3,2	1889	1949, 1970	-3,4
94500	Fruholmen fyr	Måsøy (Finnmark)	3,7*	1867	2003	3,7
95350	Banak	Porsanger (Finnmark)	0,9	1945	1967	0,3
96400	Slettnes fyr	Gamvik (Finnmark)	2,5	1927	1967	2,0
98400	Makkaur fyr	Båtsfjord (Finnmark)	1,8	1924	1967	1,7

¹Mangler data 1988-2009

Stasjoner med ny november-rekord for maksimumstemperatur

Stnr	Navn	Kommune	°C	Dato	Start	Forrige	°C
180	Trysil vegstasjon	Trysil (Hedmark)	10,9	02	1993	04.11.2005	10,6
7010	Rena - Haugedalen	Åmot (Hedmark)	12,4	02	1958	04.11.2005	12,1
8140	Evenstad – DIH	Stor-Elvdal (Hedmark)	12,2	02	2001	09.11.2005	12,0
10380	Røros lufthavn	Røros (Sør-Trøndelag)	11,8	01	1957	04.11.2005	10,1
12680	Lillehammer - Sætherengen	Lillehammer (Oppland)	12,4	02	1982	02.11.1984 03.11.1984	12,0
13160	Kvitfjell	Ringebu (Oppland)	9,7	08	1992	08.11.2003	9,5
13420	Venabu	Ringebu (Oppland)	8,2	09	1980	11.11.1999	8,0
16610	Fokstugu	Dovre (Oppland)	11,4	09	1968	02.11.1971	9,0
29720	Dagali lufthavn	Hol (Buskerud)	10,0	01	2001	04.11.2005	9,9
31620	Møsstrand II	Vinje (Telemark)	9,7*	07	1980	08.11.2011	9,7
32060	Gvarv - Nes	Sauherad (Telemark)	14,6*	02	1997	07.11.2006 03.11.2007	14,6
44560	Sola	Sola (Rogaland)	16,2	04	1935	05.11.1962	14,6
44640	Stavanger - Våland	Stavanger (Rogaland)	15,4	03	1882	02.11.1984	13,8
46510	Midtlæger	Odda (Hordaland)	12,7	08	1967	11.11.1999	11,0
47300	Utsira fyr	Utsira (Rogaland)	14,3	04	1860	21.11.1948	14,2
48330	Slåtterøy fyr	Bømlo (Hordaland)	16,0	04	1923	12.11.1984	15,5
49490	Ullensvang forsøksgard	Ullensvang (Hordaland)	15,8	03	1865	04.11.1973	14,8
50500	Flesland	Bergen (Hordaland)	16,1	04	1955	12.11.1984	15,3

50540	Bergen - Florida	Bergen (Hordaland)	17,9 ¹	04	1949	12.11.1984	16,7
53101	Vangsnes	Vik (Sogn og Fjordane)	14,2	03	1993	09.11.2003	13,7
55290	Sognefjellhytta	Lom (Oppland)	10,1	08	1978	06.11.2003	7,7
63705	Oppdal - Sæter	Oppdal (Sør- Trøndelag)	14,8	09	1999	06.11.2003	14,2
78800	Varntresk	Hattfjelldal (Nordland)	10,9	02	1999	01.11.2005	10,8
89350	Bardufoss	Målselv (Troms)	12,1	02	1940	19.11.1993	11,8
90400	Tromsø - Holt	Tromsø (Troms)	12,4	10	1987	06.11.2003	12,3
91380	Skibotn II	Storfjord (Troms)	15,2 ²	10	2004	01.11.2005	15,1
96800	Rustefjelbma	Deatnu-Tana (Finnmark)	9,3*	01	1951	01.11.2005	9,3
99760	Sveagruva	Spitsbergen (Svalbard)	6,3*	06	1978	30.11.1993	6,3
99910	Ny-Ålesund	Spitsbergen (Svalbard)	7,8	06	1974	04.11.1975	7,4

(*) Tangering av rekord

¹Ny fylkesrekord for Hordaland. Gammel rekord var 17,2 °C fra 48390 Upsangervatn

12.11.1984 ²Ny fylkesrekord for Troms. Noteringen fra 2005 var den gamle rekorden.

Stasjoner med ny rekord for høy gjennomsnittstemperatur for høsten

Stnr	Navn	Kommune	Start	°C	Forrige	°C
15270	Juvvasshøe	Lom (Oppland)	1999	-0,7	2006	-1,3
16610	Fokstugu	Dovre (Oppland)	1968	3,1	1999	2,8
17850	Ås	Ås (Akershus)	1874	8,1 ¹	1938, 1961	7,6
46510	Midtlæger	Odda (Hordaland)	1967	4,1	2006	4,0
60990	Vigra	Giske (Møre og Romsdal)	1958	10,7	2000	10,6
63705	Oppdal - Sæter	Oppdal (Sør-Trøndelag)	1999	6,5	2000	6,4
65940	Sula	Frøya (Sør-Trøndelag)	1975	10,2	1999	9,9
70150	Verdal - Reppe	Verdal (Nord-Trøndelag)	1992	8,0	2000	7,9
71000	Steinkjer - Søndre Egge	Steinkjer (Nord- Trøndelag)	1984	7,4	2006	7,1
71550	Ørland III	Ørland (Sør-Trøndelag)	1954	9,3	1958	9,2
71850	Halten fyr	Frøya (Sør-Trøndelag)	1983	10,3	2000	10,0
71990	Buholmråsa f yr	Osen (Sør-Trøndelag)	1965	10,4	1999	9,9
73500	Nordli - Holand	Lierne (Nord-Trøndelag)	1988	5,1	1999	4,6
75410	Nordøyan fyr	Vikna (Nord-Trøndelag)	1890	9,9	1958	9,3
75550	Sklinna fyr	Leka (Nord-Trøndelag)	1974	9,8	1999	8,9
76450	Vega - Vallsjø	Vega (Nordland)	1991	9,4	1999	8,7
76530	Tjøtta	Alstahaug (Nordland)	1984	9,2	2005	7,9
78800	Varntresk	Hattfjelldal (Nordland)	1999	5,6	2000	4,8
80610	Myken	Rødøy (Nordland)	1992	9,4	1961	9,1
81680	Saltdal	Saltdal (Nordland)	1982	7,5	2000	6,2
82260	Bodø - Vågønes	Bodø (Nordland)	1943	8,3	2005	6,5
82290	Bodø VI	Bodø (Nordland)	1953	8,7	1999	8,1

85380	Skrova fyr	Vågan (Nordland)	1933	9,0	1938	8,2
86500	Sortland	Sortland (Nordland)	1985	8,1	1999	7,2
87110	Andøya	Andøy (Nordland)	1958	7,6	1999	6,5
88690	Hekkingen fyr	Lenvik (Troms)	1979	8,0	1999	7,0
89350	Bardufoss	Målselv (Troms)	1940	5,4	1999	4,5
90450	Tromsø	Tromsø (Troms)	1895	6,4	1938	6,0
90490	Tromsø - Langnes	Tromsø (Troms)	1964	6,7	1999	5,6
90800	Torsvåg fyr	Karlsøy (Troms)	1933	7,8	1938	7,6
92350	Nordstraum i Kvænangen	Kvænangen (Troms)	1965	6,8	1999	5,9
93140	Alta lufthavn	Alta (Finnmark)	1963	5,8	1999	4,9
93700	Kautokeino	Guovdageaidnu-Kautokeino (Finnmark)	1889	2,2	2000	1,7
93900	Sihccajavri	Guovdageaidnu-Kautokeino (Finnmark)	1913	1,7	2000	1,4
94500	Fruholmen fyr	Måsøy (Finnmark)	1867	6,8	2000	6,0
95350	Banak	Porsanger (Finnmark)	1945	5,3	1999	3,8
96400	Slettnes fyr	Gamvik (Finnmark)	1927	6,0	1938	5,3
96800	Rustefjelbma	Deatnu-Tana (Finnmark)	1951	4,3	1999	2,9
97350	Cuovddatmohkki	Karasjohka-Karasjok (Finnmark)	1955	2,3	1999	1,7
98400	Makkaur fyr	Båtsfjord (Finnmark)	1924	5,6	1938	5,3
98550	Vardø radio	Vardø (Finnmark)	1867	5,6	1938	5,1
99370	Kirkenes lufthavn	Sør-Varanger (Finnmark)	1940	4,0	2000	3,2

¹Mangler data 1988-2009